

Asia: FI.PLM.2017-4279

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Laki henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa

Yleiset kommentit lakiluonnoksesta

Sininen eduskuntaryhmä katsoo, että ehdotettu laki selkeyttäisi henkilötietojen käsittelyä koskevaa sääntelyä Puolustusvoimissa nykytilaan verrattuna. Erytystä huomiota lakiluonnoksen arvioinnissa tulee kiinnittää esityksessä annettavaan uuteen sääntelyyn sotilastiedusteluun, kansainväliseen yhteistyöhön ja DNA-näytteisiin liittyen. Hyvänä Siniset pitävät myös sitä, että esitys edistää hallitusohjelman tavoitetta sääntelyn sujuvoittamisesta.

1 luku: Yleiset säännökset

Kommentit lain soveltamisalasta ja suhteesta muuhun lainsäädäntöön

Sinisen eduskuntaryhmän mukaan on tärkeää, että henkilötietojen käsittely Puolustusvoimissa säilyy esityksen mukaisesti kansallisen lainsäädännön piirissä. Siten ei kavenneta Suomen mahdollisuuksia päättää keskeisesti puolustukseensa liittyvistä asioista. Ratkaisu siitä, että EU tietosuoja-asetusta ei sovelleta henkilötietojen käsittelyyn Puolustusvoimissa on oikea.

2 luku: Puolustusvoimien henkilörekisterit

8 ja 9 §: Aluevalvontaviranomaisia pyydetään esittämään näkemyksensä siitä, onko aluevalvonnan lupa- ja valvonta-asiain rekisteriä koskevan sääntelyn siirtäminen aluevalvontalaista tähän lakiin perusteltua.

-

Kommentit 13 §:n 2 momentista ja 15 §:n 2 momentista: Säännöksissä sallittaisiin henkilötietojen käsittely kuuden kuukauden ajan sen selvittämiseksi, ovatko käsiteltävät tiedot merkityksellisiä rekisterin käyttötarkoituksen kannalta.

Koska pykälät mahdollistaisivat laaja-alaisen tietojen keräämisen, on hyvä että kiinnitetään huomiota siihen että tiedot ovat aidosti tarpeellisia mainittujen tehtävien suorittamiseksi. Tietojen tallentaminen enimmillään kuuden kuukauden ajan sen arvioimiseksi ovatko tiedot merkityksellisiä rekisterin käyttötarkoituksen kannalta on eduskuntaryhmän mukaan perusteltu aika.

Muut kommentit sotilastiedustelurekisterin ja turvallisuustietorekisterin tietosisällön sääntelystä

-

Muut kommentit 2 luvusta

Rekistereiden tietosisältö muuttuisi esityksen mukaan nykyistä joustavampaan muotoon. Tietojen tallentaminen perustuisi jatkossa mm. arvioon siitä, mitkä tiedot ovat rekisterin kannalta tarpeellisia. Arvion tekemisen tueksi olisi hyvä antaa enemmän esimerkkejä yksityiskohtaisissa perusteluissa siitä mitä tietoja tallennetaan, jotta lain tarkkarajaisuuden periaatteesta ei tingittäisi sen joustavuuden kustannuksella.

3 luku: Henkilötietojen käsittely

Kommentit 17 §:stä: Henkilötietojen käsittely muuhun kuin niiden alkuperäiseen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

-

Kommentit 18 §:stä: Yksittäiseen tehtävään liittymättömien tietojen käsittely

Pykälä. 19. Menettely on perusteltavissa rikosten ennalta estämisessä ja paljastamisessa sekä sotilastiedustelutehtävien hoitamisen yhteydessä.

Muut kommentit 3 luvusta

Lakiin tulee kirjata yleisestä rekisteröidyn oikeudesta tarkistaa häntä koskevat tiedot, pois lukien 18 § poikkeukset.

4 luku: Henkilötietojen luovuttaminen ja tiedonsaantioikeudet

Yleiset kommentit henkilötietojen luovuttamista ja tiedonsaantia koskevan sääntelyn rakenteesta

Sinisen eduskuntaryhmän mukaan luvussa täytyisi tulla selkeästi esiin rekisteröitävän oikeus halutessaan saada tieto häntä koskevien tietojen luovuttamisesta siltä osin kuin se on mahdollista.

Kommentit 26 ja 27 §:stä: Henkilötietojen luovuttaminen toiselle valtiolle tai kansainväliselle järjestölle

Pykälän 26 osalta olisi tarpeen tarkentaa yksityiskohtaisissa perusteissa sitä, millaisissa tapauksissa henkilötietoja voidaan luovuttaa toiselle valtiolle tai kansainväliselle järjestölle.

Muut kommentit 4 luvusta

-

5 luku: Henkilötietojen poistaminen Puolustusvoimien henkilörekistereistä

Kommentit 5 luvusta

Henkilötietojen poisto- ja uudelleentarkasteluajat, joskin osittain pitkiä, vaikuttavat perustelluilta ja oikeasuhtaisilta.

Liitelait

Kommentit puolustusvoimista annetun lain tiedonsaantia koskevasta 17 §:stä

Ehdotettu pykälä parantaisi Puolustusvoimien tiedonsaantimahdollisuuksia ja saattaisi sääntelyn verrokkiviranomaisia vastaavalle tasolle ja on siten tervetullut.

Muut kommentit liitelaista

Laki asevelvollisuuslain muuttamisesta 63 a § ja sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain muuttamisesta 6 a §

DNA-näytteet

Hyvä, että DNA-näytteiden ottaminen tuotaisiin ehdotuksen myötä sääntelyn piiriin. Sinisen eduskuntaryhmän mukaan oikeudesta kieltäytyä näytteen ottamisesta pitäisi kuitenkin asevelvolliselle tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetussa laissa tarkoitettua palvelusta suorittavalle ja kriisinhallintahenkilöstöön kuuluvalle selvästi ennen tai näytteenoton yhteydessä kertoa.

Hallituksen esityksen perustelut

Kommentit yleisperusteluihin

-

Kommentit yksityiskohtaisiin perusteluihin

Henkilörekisterien tietosisältöjen soveltamisohjeistukseen pitäisi kiinnittää yksityiskohtaisissa perusteluissa enemmän huomiota. Vaarana on, että esim. 5 § momenttien 9 ja 10 soveltaminen jää osittain tulkinnanvaraiseksi.

Karjalainen Maija
Sininen eduskuntaryhmä